

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO
FUNDUSZU ROZWOJU REGIONALNEGO
W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020

Rzeczpospolita
Polska

Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

GADY

Wszystkie gady występujące w regionie i w Polsce znajdują się pod ścisłą ochroną gatunkową. Nie wolno m.in. niszczyć ich siedlisk oraz chwycić.

Padalec *Anguis fragilis*

Z pozoru wyglądający na węża, w rzeczywistości jest beznogą jaszczurką. Występuje w lasach i na słonecznych polanach. Wygrzewa się często na drogach. Można spotkać jego dwie formy barwne: zwyczajną stalową oraz turkusową. Jest jajożyworodny. Młode przychodzą na świat jeszcze w osłonkach jajowych, będąc inkubowane w ciele samicy.

Zwinka *Lacerta agilis*

Najliczniejszy gad w Polsce. Miejscem występowania tych jaszczurek są otwarte, suche przestrzenie i przydroża. Samce w okresie godowym mają intensywnie zielony kolor, samiczki są brązowe. Jaja składają w norkach (do 18 jaj). Młode jaszczurki wylęgają się z ziemi na przełomie sierpnia i września. Zwinka w sytuacji zagrożenia potrafi odrzucić ogon w celu odwrócenia uwagi drapieżnika (autotomia). Podobne zdolności ma także inny gatunek jaszczurki – padalec. Zimą spędza, hibernując pod ziemią, w jamkach czy norkach.

Żyworódka *Zootoca vivipara*

Odróżnialna od jaszczurki zwinki po znacznie dłuższym ogonie, wyraźnie ciemniejszym ubarwieniu i plamkach tworzących wstęgi idące wzdłuż grzbietu. W porównaniu ze zwinką zasiedla miejsca bardziej wilgotne oraz chłodniejsze. Potrafi doskonale pływać. Oznaką przystosowania do chłodniejszego klimatu jest jajorodność, gdyż jaja inkubowane są w ciele samicy.

rys. Dawid Kilon

Zaskroniec *Natrix natrix*

Najbardziej wilgotne miejsca wybiera zaskroniec. Ten gatunek węża rozpoznasz m.in. po z dwóch żółtych, trójkątnych plamach na głowie. Nie jest jadowity, więc nie trzeba się go obawiać. Może być natomiast naszym wspaniałym sprzymierzeńcem w walce z gryzoniami. Chętnie poluje również na żaby. Samice są większe od samców i dorastają średnio do 1,5 metra długości. Około 15-centymetrowe młode po wykluciu się z jaj są w pełni samodzielne.

Żmija zygzakowata *Vipera berus*

Jedyny jadowity gad w regionie i w Polsce. Atakuje wyłącznie w sytuacji zagrożenia. Jej ukąszenia mogą być niebezpieczne, jednak nie stanowią śmiertelnego zagrożenia dla zdrowego, dorosłego człowieka. W razie takiego przypadku należy jak najszybciej zgłosić się po pomoc medyczną w celu podania surowicy. Żmija zygzakowata nie składa jaj, jest jajożyworodna. Jest również bardzo pożyteczna, polując głównie na małe ssaki, czyli gryzonie.

Autor opracowania

MERGUS Dawid Kilon

